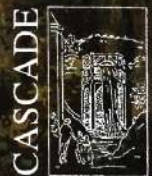
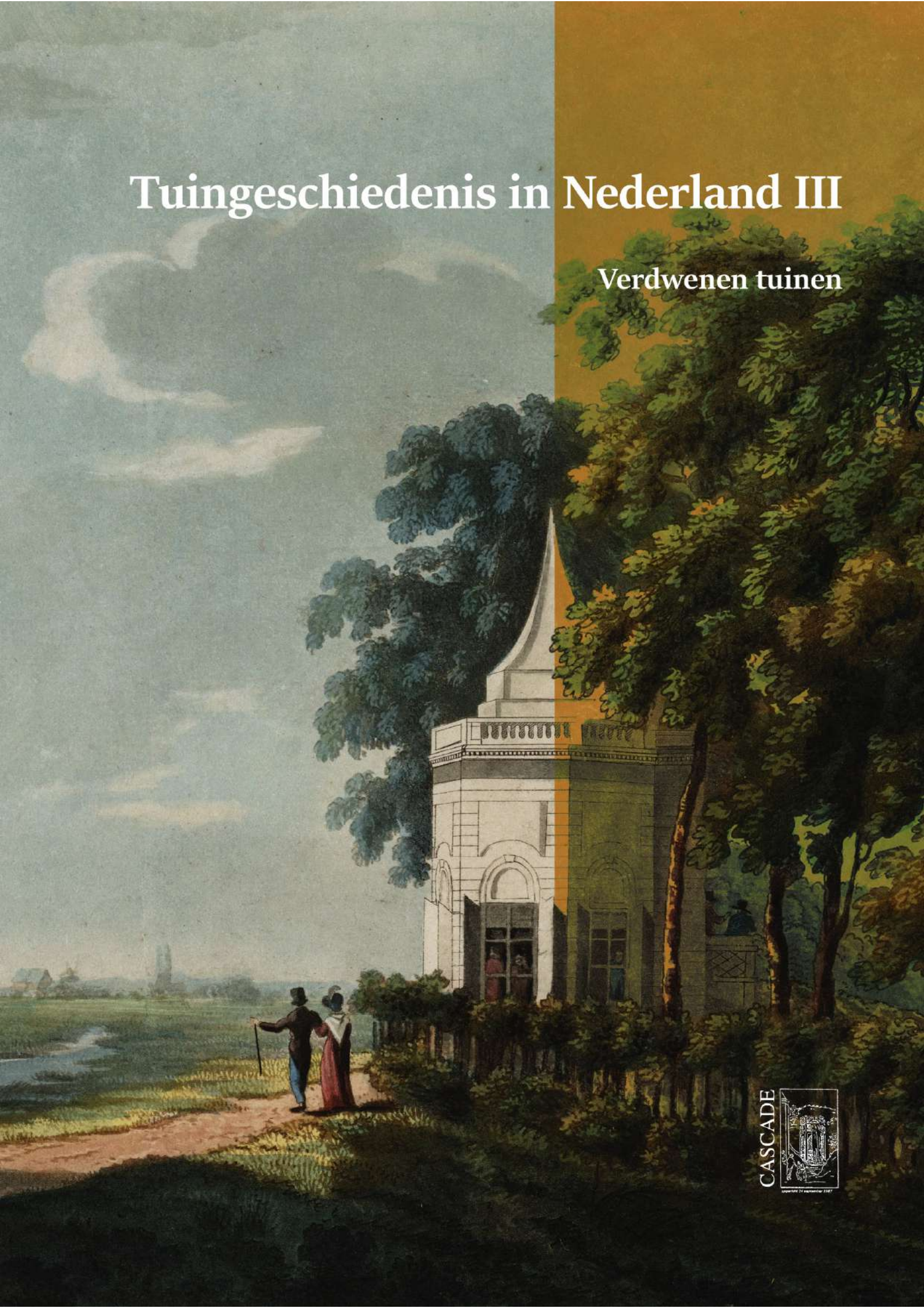

Tuingeschiedenis in Nederland III

Verdwenen tuinen

Arinda van der Does, Jan Holwerda en Korneel Aschman (eindred.),
Tuingeschiedenis in Nederland III. Verdwenen tuinen,
Ulvenhout 2019, ISBN 978-90-9032151-6

zie ook <http://www.cascade1987.nl/tuingeschiedenis-in-nederland-iii/>

INHOUDSOPGAVE

WOORD VOORAF	7
TUINEN VAN DE GEEST <i>Johan Carel Bierens de Haan</i>	9
DE BODEM ALS BRON <i>Natascha Lensvelt, Jan van Doesburg en Menno van der Heiden</i>	41
HISTORISCH PLANTGOED VAN BOMEN EN HEESTERS VAN 1550-1850 <i>Bert Maes</i>	53
STANDELKRUID REVISITED <i>Anne Mieke Backer</i>	71
SYPESTEYN, EEN KASTEELTUIN ALS PAMFLET VOOR VERDWENEN TUINKUNST EN MEER ... <i>Derk Hendrik van Wegen</i>	77
RONDE TUINEN IN DE ZEVENTIENDE EEUW <i>Thea Dengerink</i>	87
VERGETEN TUINMANNEN EN TUINPRAKTIJKEN <i>Lenneke Berkhout</i>	97
VAN PRONKJUWEEL NAAR POPPERIGE TUIN <i>Dennis de Kool</i>	107
KLOOSTERTUINEN IN AMSTERDAM VÓÓR DE ALTERATIE <i>Juliet E. Oldenburger en Carla S. Oldenburger</i>	121
ONTWERPIDEALEN IN DE GOUDEN EEUW <i>Kees van Dam</i>	135
WANDELINGEN VAN WELEER <i>Els van der Laan-Meijer & Sandra den Dulk</i>	157
GESCHETST EN GETEKEND, GEËTST MAAR VERDWENEN <i>Henk van der Eijk</i>	169
EEN VERDWENEN ENGELSE TUIN OP DE FRIESE KLEI <i>Yme Kuiper</i>	187

GROENOUWE - EEN VERDWENEN HUIS OP DE ZILVENSE HEI BIJ LOENEN <i>Willem Zieleman</i>	207
HET LAND VAN OOIT; WAT OOIT WAS EN WAT OOIT KAN WORDEN <i>Eric Blok</i>	221
REGISTER VAN GEOGRAFISCHE NAMEN	235
REGISTER VAN PERSOONSNAMEN	243
OVER DE AUTEURS	251
OVER CASCADE	255
ILLUSTRATIEVERANTWOORDING	256
COLOFON	259

REGISTER VAN GEOGRAFISCHE NAMEN

<p>A</p> <p>Abcoude 125</p> <p>Agthoven 183</p> <p>Aken 183</p> <p>Akendam, Algemene begraafplaats 167</p> <p>Aken Forst 58</p> <p>Albano, Meer van 204</p> <p>Alblasserwaard 190</p> <p>Alkmaar 190</p> <p>Ameland 159</p> <p>Amelandsdwinger 163</p> <p>Amerika 114</p> <p>Amerongen 110</p> <p>Amersfoort 146</p> <p style="padding-left: 20px;">Arnhemseweg 146</p> <p>Amstel 121, 171, 181</p> <p>Amsteldam 31</p> <p>Amstelveen 42</p> <p>Amstelwijk 190</p> <p>Amstenrade 53</p> <p>Amsterdam 11, 18, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 39, 40, 43, 112, 113, 114, 120, 121, 122, 124, 125, 126, 130, 131, 169, 170, 171, 173, 175, 176, 181, 182, 184, 186, 191, 192, 196</p> <p>Admiraliteit 32</p> <p>Agnesklooster 126, 128, 130, 131, 133</p> <p>Andries ter Zaliger Haven 124</p> <p>Barbaraklooster 126, 131</p> <p>Begijnhof 131</p> <p>Bethaniënklooster 122, 129, 131</p> <p>Binnengasthuis 128</p> <p>Catharinaklooster 126, 131, 133</p> <p>Ceciliaconvent 126, 127</p> <p>Ceciliaklooster 126, 131</p> <p>Cellebroedersklooster 131</p> <p>Cellezustersklooster 131</p> <p>Claraklooster 126, 131, 133</p> <p>Clarissenklooster 129, 131</p> <p>Dionysiusklooster 126</p> <p>Fluwelen Burgwal 38, 39</p>	<p>Amsterdam, vervolg</p> <p>Geertrudisklooster 131, 133</p> <p>Heiligeweg 129</p> <p>Hortus 25</p> <p>Hortus Botanicus 25, 54</p> <p>Hortus Medicus 26, 126</p> <p>Jan de Evangelist ter Nieuwer Amstel 125</p> <p>Kalvertoren 129</p> <p>Kartuizerhofje 124</p> <p>Kartuizerkerkhof 125</p> <p>Kartuizerklooster 122, 123, 124, 131</p> <p>Kartuizerstraat 124</p> <p>Kloveniersburgwal 129</p> <p>Lijnbaansgracht 124</p> <p>Lindengracht 124</p> <p>Luciaklooster 126, 130, 131</p> <p>Margaretha 130</p> <p>Margarethaklooster 126, 131, 133</p> <p>Mariaklooster 126, 131</p> <p>Maria Magdalenaklooster 126, 129, 131, 133</p> <p>Mariënveld ten Nyenlichte 125</p> <p>Minderbroederklooster 122, 128, 129, 130, 131</p> <p>Nieuwe Nonnenklooster 128, 130, 131, 133</p> <p>Oude Kerk 121</p> <p>Oude Nonnenklooster 125, 126, 128, 130, 131, 132, 133</p> <p>Oudezijds Achterburgwal 129</p> <p>Paulusbroederklooster 121, 126, 131</p> <p>Paulusklooster 126, 127</p> <p>Pietersgasthuis 128</p> <p>Princenhof 126</p> <p>Rasphuis 129</p> <p>Reguliersklooster 125, 126, 130, 131</p> <p>Rijksmuseum 116, 119</p> <p>Smient, O.B. (boekverkoper) 39</p> <p>Spui 126, 131, 133</p> <p>Stadsarchief 177</p> <p>Ursulaklooster 126, 131</p> <p>Vijzelgracht 23</p> <p>Waalse kerk 25, 29, 38, 39, 40</p> <p>Walenweeshuis 23</p>
--	---

REGISTER VAN GEOGRAFISCHE NAMEN

Ankeveen, Huis te	42	Brabant	221
Anloo	56	Raad van Brabant	102
Apeldoorn	56, 85, 210, 216	Brandwijk	21
Apollo	111, 112, 119	Brazijl	17
Arcadië	32	Breda, kasteel van	102
Arcen, kasteel	43	Breukelen	22, 24, 30, 40, 198
Arentsburg	42	Bronckhorst	147
Arnhem	193, 218	Brussel	222, 224
Assen	56, 167	Bunnik	63, 66, 151
Assendelft, Hof van (Heinenoord)	190		
Azië	10	C	
		Canada	197
B		Cannenburg	28
Baarderadeel	205	Catshuis	13
Baarn	150, 151	Celedonian Horticultural Society	115
Baltische Staten	57	Centrum voor Genetische Bronnen Nederland	67
Barradeel	188, 190, 191, 192, 202, 204	China	41, 194, 201, 202
Beeckestijn	32, 177, 184	Clingendael	40, 148
Beek	233	Cornjum	203, 205
Beek en Royen	151	Corval	38
Beemster	139		
Zuiderpad	139	D	
Zuiderweg	139	De Bilt	151
Beemsterlust	154	Deelerwoud, kasteel	218
Beerschoten	151	Dekema State	203
Beetgum	197, 203	Delfland	136
België	57, 113	Delft	135, 136, 151, 210
Bentheim	186	Aagnetapark	210
Ber(c)kenrode	29, 30, 39	Nieuwe Kerk	151
Bergen	142	Polytechnische school	209
Bergen, Hof te	142, 143, 147, 149, 153	Den Bosch	222, 225, 227, 233
Bergum	197	Loonse Vaart	222
Berkenbosch	59, 62, 63, 64	Den Haag	14, 20, 21, 25, 32, 39, 42,
Berlijn	40	45, 59, 97, 98, 99, 100, 103, 104, 141, 148,	
Berlikum	197	149, 160, 190, 191, 209	
Bethune	158	Benoordenhoutseweg	143, 148
Bijdorp	182	Bezuidenhoutseweg	143, 148
Bijlmer	170	Binnenhof	78, 98, 104
Bijlmermeer	177	Gasthuissteeg	97
Binckhorst	12	Gemeentearchief	216
Bohemen	98	Gevangenpoort	45
Bornia State	203	Groengilde	99
Boschoord	204	Haagse Bosch	143
Boskoop	214		
Boxmeer	55		

Huis Ten Bosch	104, 143, 148, 149	Engeland	28, 40, 57, 60, 64, 72, 76, 78, 82, 83, 91, 98, 114, 149, 160, 170, 181, 187, 188, 189, 190, 196
Noordeinde	97, 98, 100, 149	Enghuizen	119
Oude Hof	97, 98, 149	Enkhuizen	59, 191
Pastoorswarande	99	Enschede	170
Posthuis	30	Ephese	21
Prinsesse Thuyt	98	Eult, de	150, 151
Raad van State	190	Europa	60, 87, 89, 90, 91
Scheveningseweg	59	Eysingastate	189
Stadhouderlijk Hof	157	F	
Stadhouderlijk Kwartier	98	Florence	89
Tol (boekverkoper)	39	Fontainebleau	40
Westeinde	97	Franeker	164, 192, 193
Derby	114	Academie	203
Derbyshire	9	Atheneum	192
De Steeg	151	Frankendael	43, 171
Deventer	56, 132	Frankrijk	31, 40, 54, 59, 60, 78, 91, 98, 104, 110, 113, 115, 149, 151, 154
Diemen	93, 171, 175, 178	Friesland	187, 188, 189, 190, 191, 194, 201
Ringdijk	93, 175, 177	Gedeputeerde Staten	191
Dieren	104	G	
Dijck, Maeycken van	99	Gaasterland	193
Djokjakarta	208	Geerestein	147
Doelendwinger	160, 163	Geertruidenberg	227
Domburg	64	Gelderland	137, 188, 202
Doolomborg	88	Gelderse Toren	66, 67
Dordrecht	12, 42, 190, 191, 201	Genève	32
Dordrechts Museum	61	Gent	197
Drenthe	191	Geul	59
Drie Romers, De	200	Gooi, Het	73
Drunen	221, 223, 224, 234	Gottorfer	41
Heerlijkheid Drunen	223, 224, 232	Goudesteyn	25, 26
Houvenaers Dijck	222	Grand Rapids	205
Huis te Drunen	221, 222, 230, 232	Grauwmonniken	129
Drunense Duinen	222	Graveland, 's-	42, 147, 178
Duinbeek	147	Zuidereinde	148
Duitsland	41, 56, 57, 58, 113, 170, 173, 191	Gravezande, 's-	198
Duivenvoorde	41, 44, 45, 46, 47, 48, 49	Grijpskerke	12
Duivenvoorde, Stichting	44	Groenhove	42
Duvenvoirde	45	Groenouwe	207, 208, 215, 216
E		Groningen	42, 104, 162, 164, 167, 190, 191, 192, 197
Eden	10, 15, 111		
Eerde	136, 138, 142, 147, 149		
Elsenburg	119		
Elswout	32, 33, 55, 177, 197		
Endegeest	147		

Groningen, vervolg		I	
Prinsenhof	104	Italië	9, 90, 112, 139, 150, 154, 163, 197
Tekenacademie	192	J	
Gronsvelderbosch	58	Japan	41, 54
Groot-Terhorne	197, 203	Java	208, 209, 218
Gunter	31	Jelsum	203
Gunterstein 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32		Jordaan	124
H		Joure	197
Haaren	56	K	
Haarlem 25, 30, 39, 56, 62, 66, 167, 193, 197, 201		Kaap de Goede Hoop	25, 190
Kessel, van (boekverkoper)	39	Kennemerland	32
Spanjaardslaan	56, 66	Keulen	110
Haerst, de	28	Kleef	88, 172, 183, 184, 186
Hampton Court	41	Klein Hermana 187, 188, 189, 192, 194, 196, 197, 200, 201, 202	
Harlingen	164, 191, 198	Kluis, de	62
Heemskerk	62	Kostverloren	42
Heemstede 29, 40, 42, 55, 62, 143, 145, 147, 148		Krijns, kwekerij	197
Heerenweg	30	L	
Heerlen	42	Land van Ooit	221, 229, 234
Heidelberg, Hortus Palatinus	88	Laren	71, 72
Heinenoord	190, 192	Gooise Schoolvereniging	72
Heino	46	Larense School	72
Hejmo Nia	209	Leeuwarden 60, 157, 158, 159, 162, 163, 164, 165, 166, 188, 191, 192, 193, 197	
Heusden	225, 226	Algemene Begraafplaats	162, 163
Hilverbeek	178, 179, 186	Arentstuin	159
Hilversum	178, 219	Blokhuys	156, 157
Hofwijk 11, 18, 19, 20, 21, 88, 89, 140, 141, 142, 143, 148		Blokhuyspoort	163
Hogher Heyden	208	Bosjes van Poot	59
Holland 22, 56, 57, 97, 114, 149, 151, 170, 175, 182, 188, 190		Buitensingel	164
Honselaarsdijk 78, 99, 101, 103, 147, 149, 151		Groote Sociëteit	191
Hoogvliet	116	Hoeksterdwinger	159
Hooaert, den	42	Hoeksterpoort	159
Hottinga State	192	Hoeksterpoortdwinger	163, 164
Houten 42, 59, 113, 143, 145		Huis van Arrest	158
Kerkplein	59	Lievevrouwepoortbrug	164
Oudwulveneseweg	144	Lievevrouwepoortsdwinger	163, 164
Houtrust	59	Noorderplantage	163, 164
Huizen	56		
Hummelo	119		

Oldehoofsterdwinger	163, 164	Marquette	62
Oldehoofsterkerkhof	163, 164	Martena State	203, 205
Onder de Boompjes	158, 163	Massenem	55
Prinsentuin	157, 160, 161, 163, 164, 193	Meer, de	170
Stadsverswatervijver	162, 163	Meer en Burg	173
Stationsplein	60	Meereveld	185
Toernooiveld	163, 164	Merksplas, Kolonie van	67
Verlaatsdwinger	163, 164	Michigan	205
Vliet	159	Middachten	110
Westerplantage	163, 164	Middachterallee	65
Wirdumerdijk	60, 204	Middelburg	12, 147
Wirdumerpoortdwinger	163, 164	Minerva	192
Wissedwinger	163	Minnertsga	187, 188, 191, 195, 198
Zuiderdwinger	163	Moddersville	205
Zuiderplantage	163, 164	Moerbeek	197, 205
Leiden	12, 34, 39, 44, 181, 182, 183, 190, 192, 196	Moffeschans	12
Haring (boekverkoper)	39	Molenwatering	171
Hortus Botanicus	54	Moskou	11
Rijksmuseum voor Oudheden	34	Moufe-schans	11, 12
Roels, Daniel (boekverkoper)	35	Muiden	176
Leiderdorp	183	Munnikenhof	35
Leidsche Rijn	150	Munster	159
Lek	108	Muskau	33, 40
Lemmer	191	N	
Limburg	57, 58, 59	Naaldwijk	99
Linschoten	53	Nassause Domeinraad	100, 102, 203
Loenen	207, 211	Nationale Genenbank	67
Loenen aan de Vecht	198	Nederhorst den Berg	150
Loenermark	210	Nederland	31, 41, 43, 50, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 61, 66, 77, 82, 110, 113, 116, 117, 135, 139, 151, 159, 160, 165, 166, 170, 177, 190
Londen	119, 190, 192	Nederlandse Heidemij	211, 217
Loo, paleis Het	10, 11, 41, 43, 78, 85, 86, 147, 149, 191	Nederlands-Indië	208, 209, 218
Loosdrecht	77, 80	Neercanne	42
Loosdrechtsedijk	80	Neerdijk, heerlijkheid	38
Loosduinen	97	Nemerlaer	56
M		Nieuburch	42, 78, 100, 101, 102, 103, 147, 149, 151
Maarsbergen	147, 151	Nieuw Amelisweerd	59, 151
Maarseveen	38	Nieuw-Bornia	205
Maarsse	25, 119	Nieuweroord	60
Maas	58	Nieuwkuijk	221, 224, 233
Maastricht	58, 153	Nigtevecht	125
Savelsbos	57, 58, 59	Nijenhuis	46
Manpad	55, 62		

REGISTER VAN GEOGRAFISCHE NAMEN

Nijenrode	101	Renishaw	9
Nijeveld	150	Rhederoord	151
Nijmegen	132	Rijckholterbosch	58
Nimmerdor	146, 148	Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed	44
Noord-Amerika	60	Rijnland	48, 140, 153, 184
Noordzee	16	Rijswijk	42, 100, 101, 135, 136, 147
O		Rijxdorp	148
Ockenburgh	11, 21	Rinsumageest	189, 203
Oegstgeest	147	Rome	9, 89, 112
Oenkerk	192	Roordahuizum	200
Oldenaller	28	Roosteren	42
Ommen	138	Rosendael	35, 45, 110
Ommerschans, Kerklaantje	67	Rotterdam	39, 188, 190, 191, 201
Oost-Indische Compagnie	170, 176	Slaert (boekverkoper)	39
Oostkapelle	59, 62, 147	Rusland	57, 108
Oostzaan	181	S	
Oranjewoud	191, 203	Sambeek	55, 62
Oud Amelisweerd	63, 66, 151	Sankt Gallen	125
Oud-Bussem	56	Scandinavië	57
Ouder-Amstel	125	Schaelsberg	62
Oultremont, Chateau d'	223, 228, 230, 232	Schaloen	62
Overijssel	67	Schatzenburg	203
Overpelt	55	Schieland	190
Overveen	32, 55	Schoonheten	28
P		Semiramis	15
Padua		Semper Idem	113
Hortus Botanicus	87, 88	Silezië	40
Paradijs	90	Sinear	10
Parijs	147, 186, 192	Sint Annaparochie	203
Champs-Élysées	179	Sion	135, 136, 137, 147, 150, 153
Palais du Luxembourg	147	Sissinghurst	9
Thuilleries	186	Sorghvliet	11, 13, 14, 15, 16, 18, 40, 148
Petersburg	150	Spanje	60
Pietersbierum	192	Spankeren	67
Popperoede Ambacht	147	Staatsbosbeheer	67
Purmer	125, 148	Stadswijk	183
Ransbosch	148, 154	Standelkruid	71, 72, 74
Pymont	185	Stania State	192
R		Staverden	42
Raden Mas Noto Soeroto	209	Stavoren	191
		Steenenburg	221, 223, 224, 227, 229, 232
		Steinfurter Bagno	170
		Stuttgart	40
		Sypesteyn	77, 78, 79, 81, 82, 85, 86

T		Heerweg	141
		Vliet	44, 49, 141, 148, 160
Tandjong Tirto	208, 210, 218	Voorhout	19
Terneuzen	12	Voorland	169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185
Terworm	42	Sportpark	181
Tienhoven	31	Voorschoten	41, 44, 183
Tilburg	56, 226	Vorden	42
Tongerlo	55, 56	Vredelust	173, 178, 185
Tongerlo, Abdij van	65	Vredenburg	139, 148
Toscane	9	Vriezenveen	197
Trompenburg	42, 147, 148	W	
Tulpenburgh	42		
Turkije	194, 201		
U		Waalwijk	233
		Warken	55
Ugchelen	56	Warmond	67
Ursulaconvent	127, 130	Warmont, Huis te	67
Utrecht	24, 39, 54, 59, 60, 66, 104, 109, 113, 114, 115, 116, 126, 132, 198	Warnsveld	147
		Wassenaar	148
		Watergraafsmeer	169, 170, 171, 175, 176, 178
		De Perel, hofstede	171
		Diemermeer	171, 182
		Diemerzeedijk	171
		Kruislaan	171
		Middenweg	169, 171, 172, 173, 175, 183
		Nieuwe Diep	171
		Ringvaart	171
		Tochtsloot	178
		Waterloo	229
		Weidum	191, 203, 205
		Westerbaen	21, 22
		Westhove	64
		Westkamp	97
		Westland	198
		Wildenborch	42
		Willink, familie	30
		Winterswijk	67
		Wolvega	203
		Woudenberg	147
V		Z	
Valkenberg	102	Zeist	40, 147, 151, 191
Valkenburg	59, 62	Slot Zeist	114, 151
Sint Gerlach	59	Zijdebalen	107, 114, 117
Vaux-le-Vicomte	78		
Vecht	22, 23, 25, 32, 107, 108, 112, 114, 116, 198		
Veldhuizen	150		
Veluwe	42, 207, 210		
Versailles	31, 40, 53, 54, 78, 90, 91, 110		
Vierakker	147		
Vijlen	57		
Vlaanderen	28, 41, 55, 56, 57, 67		
Vlissingen	102		
Prinsentuin	102		
Voorburg	18, 42, 141, 211		
Forum Hadriani	42		

REGISTER VAN GEOGRAFISCHE NAMEN

Zilven	207	Zuidwind	198
Zilvense heide	207, 210	Zutphen	55
Zilvenspreng	209, 210, 216	Zuydwijk	183
Zoeterwoude	182	Zuylichem	18
Zorgvliet	11, 42, 46, 160	Zwaluwenberg (Hilversum)	219
Zorgwijk	42, 173, 185	Zweden	40, 55, 56, 112
Zuiderzee	171, 177	Zwitserland	109
Zuid-Holland	67, 198	Zwolle	132, 163, 164
Zuid-Limburg	56	Algemene Begraafplaats	167

REGISTER VAN PERSOONSNAMEN

A			
Aa, B. van der	39	Bidloo, Nicolaas	11, 89
Abigail	112	Bierens, Anthony Jacob	181
Adam	10	Bilderdijk, Willem	194
Aesopus	31	Bilhamer, J.J.	128, 129
Ahasuerus	112	Blaeu, Joan	159
Ajax	169, 170	Blum, Georg Anton	197
Albers, Lucia	54, 83	Boel, H.	211, 212
Alckemade, Hendrik van	29	Bonham, Isabelle Charlotte	223
Alewijn, Frederik	139	Bonset, Dirkje	198
Am(m)an, Hendrikus	197	Borch, Gerard ter	204
Anthonisz, Cornelis	120, 121, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133	Bordes, Maria de	30
Arnhem, Jan van	35, 45	Boreel Jacob	32, 40
Asbeck, Anna Clara Walburga Electa van	192	Jacob sr	32
Aschman, Korneel	54	Willem	32, 40
Assisi, van		Borski, Willem	197
Clara	122	Borsselen, Philibert van	12
Franciscus	122	Bos	
Augustinus	123, 125, 127, 129, 131	Barent	39
B		C.	98
Backer, familie	205	Bosgra	197
Bartel van der Kooi, Willem	192	Bossche, Anthony van den	99
Bastingius, I.	222	Boudier Bakker, Ina	207
Bazel, K.P.C. de	210	Braat, bureau	218
Beauharnais, Hortense de	115	Brandt, Albertus Jonas	186
Beijer, Jan de	111, 113, 114	Bree, Johannes van	195
Benedictus, Sint	122, 124	Breen, Daniel van	153
Bengtsson, Rune	55, 56	Breugel, Guus van	37
Bentinck	28	Broese van Groenou	
Anna Margaretha	45	Dolf	209, 218
Charles John	46	-Wieseman, Jeanette	207, 212
Hans Willem	13, 45	Wolter	207, 216
Berckenrode, Balthasar Florisz. van	123, 124, 125	Brongersma, Titia	159, 166
Berlage, H.P.	209	Brouërius van Niedek, Matthaeus	173, 183
Beucker Andreae, D.H.	203	Brugman, Johannes	129
Beverwijck, J.	39	Bruheeze, Pieter van	102
Bicker Raye, Jacob	112	Bruyn, Jacob de	102
		Buma, Bernardus	191, 205
		Buysero, Laurens	102
		Byron, Lord	194

C

Call, Pieter van	135, 136, 137, 152
Campen, Jacob van	141
Cantimpré, Thomas de	130
Castiglione, Balthazar	91, 93
Cato	89
Cats	
Jacob	11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 20, 21, 89, 160
Pieter	191
Christus	121
Clercq, Samuel de	209
Clerc, Sebastien Le	31
Coligny, Louise de	97, 98, 103
Collen, van	40
Ferdinand	30
Collot d'Escury	191, 192, 193, 195, 202
Anna	202
Carel Emilius Els baron	188, 190
Caroline	202
Hendrik	190, 192
Johan Marthe	190
Simeon	190
Colombier, Pierre	104
Commelin, Jan	25
Compton, Henry	24
Coops-Broese van Groenou, Miel	214, 218
Coops, Milisa	218
Cornelisdochter, Maritge	97
Corneliszoon, Cornelis	97
Coymans, zuster	26
Cressant, Jacobus	108, 111, 112, 115, 119
Cruquius	
J.	136
N.	136

D

Daem, Adriaen	22, 39
Dalen de Jonge, Cornelis van	11, 13, 35
Dalhof, D.G.B.	223
Dankerts. de Rij, Cornelis	182
David	112
Delcourt van Krimpen, Gerry	215
Dezallier d'Argenville, A.J.	153

Diana	23
Didier	
Abraham	28
Marguerite	37
Nicolaes	28
Dijck, van	97
Adriaentge	99
Alexander	99
Anna	99
Cornelis	97, 98, 99, 100, 103
Cornelis de jongere	99, 100, 103
Geertje	99
Jan	99, 104
Petronella	99
Dinant, Joseph	101
Djokjakarta, Sultan van	208
Does, Arinda van der	54
Dolehof, Abraham	60
Dormion, Juan	22
Dortsman, Adriaan	23, 26, 38
Dou, Gijsbert	125, 126
Drielst, Egbert van	179, 186
Duivenvoorde, Jan van	45
Dumbarton Oaks	41
Dupré, Lodewijk	197, 205

E

Echten, van	
Dido Cecilia	191
Jan	191
Eekhoff, Wopke	157, 158, 159, 161, 163, 164
Eelkema, Eelke Jelles	187, 188, 192, 194, 200, 202
Eeuwe Smith	200
Eijk Joostzn, Jan van	183
Engedi	112
Ent, van der	103
Lenaert Huybrechtszoon	97
Espine, De l'. <i>Zie</i> Moine de l'Espine	
Esther	112, 113
Eysinga, van	
Cees	194, 204
F.J.J.	191

F		Hendrik IV	98
Feller, François Xavier de	112, 113	Hirschfeld, Christian Cay Lorenz	170, 181
Ferrner, Bengt	112	Hitchcock, Alfred	119
Florisdochter, Geertje	97	Hoekstra	53, 64
Floris V	121	Hoet, Gerard	111
Fortuna	35, 36	Hogendorp, van	
Franciscus	122, 123, 126, 129	Dirk	192
Frederik V	88, 98	Gijsbert	135, 153
Frisch-Tutein, Pauline Dorothea	115	Holland, Miss	200
G		Holle, Albertine Alexandrine	209
Gabbema, S.A.	196	Holwerda, Jan	54, 203, 205
Garampi, Giuseppe	112	Hondius, Petrus	11, 12, 15
Gerritsz, Hessel	101	Hoogvliet, Arnold	110
Gessel, Michael van	47, 48	Hovius, François	113
Gevers van Endegeest, D.T.	225, 226, 234	Huguenin	192
Geweld, heer	181	Huisinga Bakker, Pieter	170, 171, 182
Gewelt, Hendrik	186	Huizinga, Johan	34, 89
Gon, Cornelia van der	38	Huydecoper, Joan	25, 26
Groe, Dirck van der	27, 28, 38	Huygens	
Groen, Jan van der	62, 153	Christiaan	19, 20, 21, 89, 90, 141
Groll, Cornelius	185	Constantijn	9, 11, 14, 18, 89, 105, 141
Grote, de		Constantijn jr	20
Catharina	108	Lodewijk	14, 20
Peter	11, 108, 109	I	
Grote, Geert	121, 125, 132	Isendoorn, van	28
Guinée, Anja	83	J	
Guyot	193	Jacobs, Aletta	209
H		Jekyll, Gertrude	72, 82
Haastrecht, van		Jellicoe, Geoffrey	34
Isabella Maria	222	Jobrants, Jan	160
Karel Otto	221	Jong, Erik de	89
Haersolte, van	28	K	
Haller, Albrecht von	109	Kassel, van	197
Haman	112	Kempenaer, Romelia de	192
Hantsum, A.	160, 162	Knip, J.A.	204
Haren, familie van	203	Komrij, Gerrit	89
Harris, Walter	10	Konrád	89, 93
Hattinga	63	Kramm, Christiaan	115, 116
Heeres, Claas	197, 200	Krauss, J.C.	196, 200
Hemmema, Doecke van	160	Kuffele, Johan van	233
Hendrik	190, 191		

L

Laar, Gijsbert van	196
Leefdael, Philips van	221, 233
Leerssen, Joep	190
Leichtenberg, J.P.	197
Lenaertsz van Dijck, Cornelis	97
Lennep, Jacob van	192, 193
Lensvelt, Natascha	54
Leu de Wilhem, David le	102, 105
Linden, van der (opzichter)	211, 212
Lodewijk XIV	31, 88, 91, 203
Lolkes, Andele	197, 205
London, George	24
Long, Isaak le	125, 126, 127, 128, 130, 132, 133
Lunteren, Samuel Adrianus van	26
Lups	173
Jan	92, 93
Johanna Catharina	185
Lutgers, P.J.	44

M

Marez, S. de	151
Maria	130
Marot, Daniël	150, 151
Mary Stuart, koningin	11, 25
Mast, Jan van der	108, 111, 118
Mattheus	122
Mattheyssens, Vincent	108, 119
Matthysz, Jan	139, 144
Maurik, van	
Josina	170
Justus	171, 172, 177
Maurits, prins van Oranje	78
Medici, De	89
Medici, Maria de	98
Meischke, R.	35
Melling, H.	159
Mensch, Peter van	83
Meritis, Felix	170
Merken, Lucretia Wilhelmina van	182
Meyster, Everard	146
Michael, Johann Georg	32, 33, 172, 173, 175, 177, 178, 180, 181, 182, 184, 185

Modders	198
Hendrik	198, 205
Marten	198
Moerbeek	
Paulus	197
Simon	197
Moine de l'Espine, Jacques le	23, 26, 27, 30, 31, 39
Mollem, van	
David	107, 108, 109, 110, 112, 116
Jacob	108, 115, 116
Madame	114
Mollet, André	147
Moore, Miss	200
Muhl	
Jacob	170, 172, 183
Jacoba	170
Mühlen, I.Th. zur	181
Mulder, Joseph	22, 30, 31, 39, 40

N

Nanning, Jacob	192
Napoleon, Lodewijk	115, 190, 229
Nassau-Dietz, Willem Frederik van	160
Nassau-Siegen, Maurits van	88
Neptunus	13, 16, 17, 18
Neufville, De	180
Neukirchen genaamd Nyvenheim, Henriette Jeanne Christine van	46
Nicolaas, Sint	121
Nijhoff, Martinus	78
Nôtre, André Le	78, 110
Numan, Hermanus	32, 33, 175, 176, 177, 178, 184
Nursia, Benedictus van	122

O

Olde Meierink, Ben	152
Oldenbarnevelt, Johan van	22, 97, 103
Oranje-Nassau, Frederik Hendrik van	97, 98, 100, 143, 154

Oranje, van		Poulle, vervolg	
Huis	18, 97, 100, 103	Pieter jr.	38, 39
prins(en)	99	-Tiellens, Elisabeth	39
Willem	97	Priem, Ruud	183, 184
Ottenheym, Koen	152	Prins, Eduard	102
Oultremont, d'	222, 224, 225	Proust, Marcel	9
Adriaan Hyacinth	226	Pückler-Muskau, Hermann Ludwig Heinrich	
Ferdinand Joseph Emile	223, 224	Fürst von	33
Roland Joseph Marie Ghislain Pierre	227		
Outhuys, Gerrit	194, 200	Q	
Overmars, G.	52	Quarles van Ufford, familie	30
Ozinga, Murk	35		
P		R	
Padee, Robert	101, 102, 103	Rademaker, Pieter	183
Palladio	139	Radetzky, Rita	197
Pallandt, Johan Werner baron van	136, 137	Raket	181
Passe, Crispijn de	81	Ravenswaay, Jan van	178, 179
Peckham, Harry	112	Rengers, mevrouw	193
Peeters, familie	216	Repton, Humphrey	40
Perrault, Charles	31	Resesby Sitwell, Sir George	9
Pers, Dirck Pietersz.	18, 36	Reuverkamp (ploegbaas)	213
Petit, Jan Francoys te	158, 166	Ripa, Cesare	18
Pieck, Hendrick	143	Robinson, William	82
Pit, Adriaan	116	Roelofs, Cornelis	197
Planchart, Maurice	99	Roels, Daniel	35
Planje, Marcel	103	Roeters van Lennep, H.	219
Plas, David van der	28, 29, 38	Roodbaard, Lucas Pieter	157, 162, 163, 164, 167, 188, 189, 191, 193, 197, 203
Plinius de Jongere	89, 90	Roodenburgh, Daan	169
Poliphile	34	Roos, F. de	45
Pompe, Walter	116	Ruskin, John	64
Pontoppidon, Erik	109, 110	S	
Poole, Richard	112	Saaze, Vivian van	83
Poorten, Anna Louisa van der	170	Saccardo, Francesco	87
Portland. <i>Zie</i> Bentinck, Hans Willem		Sackville-West, Vita	9
Post, Pieter Jansz.	139, 140, 141, 143, 144, 148, 153	Saftleven, Cornelis	37
Potter, Hebelius	160	Sasse van Ysselt, Alexander	233
Poulle	25, 26, 28, 29, 30, 31, 32	Saul	112
Benjamin	26, 27, 28, 30, 38	Scamozzi	139
Magdalena	22, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 38, 40	Schaik, Jeannette van	83
Maria	30	Scheltema, Taco	188, 195
Pierre	39	Schnabel, Paul	204
Pieter	26, 28, 29, 30, 38, 39		

Schonck, Philip Willem	203	Thooren, van	
Schoon	102	Anthony	101, 102
Schoonenberg, Walther	131	Gijsbrecht	99
Schotanus, Christianus	156, 158, 159, 161	Tirion, Isaak	223
Schouman, Aert	205	Toorn, Willem van	89
Schumacher, Johann Daniel	109	Tour, Wilhelmina Christina barones du	190
Scott, Walter	194	Trip, Jan	39
Septeren, Johannes van	126	Tulder, H.J. van	226, 234
Serlippens, Johan	12		
Silvester, John	114, 115	U	
Six	172, 178, 180, 181	Uffenbach, Zacharias Conrad von	108
Hendrik	178	Utrecht, Elias Jansz. van	104
Hieronyma M.A.F. (Tante Totie)	181	Uylenbroek, Jan	183
Jan VII	181	Uytwerf, M.	39
Slijtveld, W. van	181	V	
Slingelandt, Hendrik van	198, 205	Varro	89
Snaaijer, heer de	217	Veen, P.A.F. van	11
Solms, Amalia van	98, 99, 100, 103, 143	Veer, de	
Spaen, J.F.W. van	185	Geertruij	186
Spoor, Cornelia (Nelly)	71, 72	heer	181
Springer, Leonard A.	78, 80, 218	Nicolaas	186
Steengracht, Nicolaas Johan	46	Velthuysen, Diderick van	113, 143, 145
Steenhoven, B.C. van den	213, 215, 218, 219	Venne, Adriaen van de	11, 13, 16, 35
Steen, Jan	204	Verbrugge, Blasius	101, 102
Stel, Simon van der	25	Vergilius	35, 89
Stenvert, Ronald	152	Verkolje, Nicolaas	107, 113
Stoopendaal, Daniël	92, 93, 108, 145, 173	Veronese, Paolo	204
Storm, Bernardus	233	Vinckboons, David	101
Stuart, Elizabeth	98	Vingboons, Philips	142, 153
Sturm, Leonhard Christoph	108	Visscher, Nicolaas	22, 24, 30, 31, 39, 40
Swemkoop, Leendert	45, 46	Vitruvius	90, 141, 150
Swidde, Willem	24, 26, 27, 30, 31, 39, 40	Vlack, Adriaen	36
Sydervelt, Jacob	107	Vlaskamp, Arent	197, 203
Sypsteyn, Van	77	Von Haller	112
Henri	77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 86	Vonk, David	157, 165, 166
T		Voragine, Jacob de	124
Taminiau	227	Vries, de	
Marc	234	Bartold	11
Marjan	234	Willemien B.	197
Teyler, Francina	172	Vromen, Jacco	152
Thoe Schwartzenberg en Hohenlansberg, familie	197, 203		

W		Wilt, Henny van der	82
		Winter, van	
Waal, Renée de	152	Anna Louisa	186
Wackers, Paul	34	Lucretia Johanna	178, 180, 183, 185, 186
Wagenaar		Nicolaas Simon	170, 182
Jan	182	Pieter	170, 172, 173, 175, 176, 177, 178, 179,
Willem A.	9		180, 181, 182, 183, 184, 185, 186
Wall Perné, Gust van der	218	Witboom, Mr.	172, 183, 184
Wall, Willem Hendrik van der	116	Wittbaum, Sven	183
Wassenaer, van	45	Wolters, heer	217
Arent IX	45	Wonder, Hendrick van	99
Johan baron	222	Wouter Jacobsz., priester	130
Water, van de	39	Wouwerman, Philips	204
Watson, Elkanah	114	Wright, Frank Lloyd	210
Wees, J. de	39		
Wegerif, A.H.	210	X	
Westerbaen, Jacob	11, 21	Xavery, Jan Baptist	108, 111, 112, 115, 116, 119
Westhoven, Lodewijck van	99		
Wielen, Gerrit van der	164, 167, 201	Z	
Wielinga, Eritia	204		
Wieseman, familie	208	Zijdveld, Jeanette van	71, 72, 73, 74, 75, 76
Wijck, H.W.M. van der	195	Zocher	
Wijnbergen, Van	28	Johann David sr.	46, 167, 172, 173, 175, 180,
Wilde, Inge de	216	181, 197	
Willem I	188, 190, 191, 192, 203, 223	Johan David jr.	165
Willem II	100	Zurck, Anthonis van	142
Willem III	10, 25, 88, 100, 102, 103	Zutphen, Hendrik van	197
Willem V	190		
Willigen, Adriaan van der	204		